

Sygn. akt XVII Ka 387/16

WYROK

W IMIENIU RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale XVII Karnym - Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Jarosław Komorowski (spr.)

Sędziowie: SSO Dorota Maciejewska-Papież

SSO Jerzy Andrzejewski

Protokolant: apl.radc. Adam Jasinski

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań - Stare Miasto del do Prokuratury Rejonowej w Śremie Katarzyny Bugajskiej-Grząbka

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2016 r.

sprawy **P. F.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 300 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Śremie

z dnia 10 grudnia 2015 r. – sygn. akt II K 89/15

I. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;

II. zasądza od oskarżyciela posiłkowego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania odwoławczego, w tym opłatę za II instancję w kwocie 60 zł.

Dorota Maciejewska-Papież Jarosław Komorowski Jerzy Andrzejewski

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 grudnia 2015 roku o sygn. akt II K 89/15, Sąd Rejonowy w Śremie uznał oskarżonego P. F. za winnego popełnienia zarzuconego mu przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. i za ten czyn na podstawie cytowanego przepisu wymierzył mu sankcję karną w wysokości dziesięciu miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku). Orzeczoną karę na podstawie art. 69 § 1 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres dwóch lat próby (pkt 2 wyroku). W myśl zaś art. 627 k.p.k. Sąd Rejonowy zasądził od P. F. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 70 zł, a na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r., Nr 49 poz. 223 z późn. zm.) wymierzył mu opłatę w wysokości 180 zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia (jego braku) o srodku karnym. Apelujący zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 53 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 115 § 2 k.k. oraz art. 46 § 1 k.k. i art. 56 k.k. poprzez błędne przyjęcie, że na gruncie przedmiotowej sprawy brak było podstaw do uwzględnienia wniosku pokrzywdzonego (oskarżyciela posiłkowego) A. W. w przedmiocie nałożenia na oskarżonego P. F. obowiązku naprawienia szkody.

Uwzględniając powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w części, tj. poprzez orzeczenie wobec P. F. obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w całości (w kwocie 47.195,90 zł).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Zgodnie z art. 415 § 1 k.p.k. obowiązek naprawienia szkody nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym w innym postępowaniu prawomocnie już orzeczono. Zakaz sformułowany w przytoczonym przepisie odnosi się do każdego określonego w ustawie wypadku orzekania karnoprawnego obowiązku naprawienia szkody, a więc również do art. 72 § 2 k.k., tj. do zobowiązania do naprawienia szkody przy warunkowym zawieszeniu wykonania kary. Celem klauzuli antykumulacyjnej sformułowanej w art. 415 § 1 k.p.k. jest niedublowanie tytułów egzekucyjnych. Nie ma przy tym znaczenia, że roszczenie zasądzone w postępowaniu cywilnym nie zostało dotychczas skutecznie wyegzekwowane (istnieje w czasie wyrokowania). Pogląd ten jest powszechnie akceptowany w judykaturze (por. wyrok SN z dnia 2 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV KK 414/14; wyrok SA w Krakowie z dnia 21 października 2015 r., sygn. akt II Aka 205/15).

Z akt sprawy wynika, iż wnioskowana przez apelującego kwota 47.195,90 zł została uprzednio zasądzona nakazem zapłaty o sygn. X GNc 6144/12 wydanym w postępowaniu nakazowym przez Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu w dniu 4 października 2012 r. (k. 17 akt sprawy X GNc 6144/12). Uwzględnienie wniosku skarżącego spowodowałoby zatem powstanie drugiego tytułu egzekucyjnego. Zgodnie bowiem z art. 107 § 1 k.p.k., Sąd lub referendarz sądowy nadaje na żądanie osoby uprawnionej klauzulę wykonalności orzeczeniu podlegającemu wykonaniu w drodze egzekucji. Do wspomnianych orzeczeń zalicza się w myśl art. 107 § 2 k.p.k., obowiązek naprawienia szkody wynikający z zastosowania art. 46 § 1 k.k. Zatem w skrajnym wypadku istnienie dwóch tytułów egzekucyjnych mogłoby doprowadzić do 2-krotnego wyegzekwowania tej samej należności.

Sformułowany przez skarżącego zarzut naruszenia przepisów części ogólnej Kodeksu karnego nie mógł być uwzględniony. Do obrazy norm wymienionych w apelacji mogłoby dojść, gdyby Sąd I instancji miał możliwość uwzględnienia wniosku określonego w art. 46 § 1 k.k. W przedmiotowej sprawie taka sposobność jednakże nie istniała. Na marginesie należało zauważyć, że cytowany przez skarżącego w części motywacyjnej apelacji wyrok SN z dnia 17 lipca 2014 r. o sygn. akt III KK 54/14, w żaden sposób nie dostarcza argumentów zaprzeczających trafności rozstrzygnięcia podjętego przez Sąd Rejonowy, a wręcz przeciwnie – potwierdza jego zasadność.

Osiągnięcie celu w postaci wzbudzenia motywacji oskarżonego do uregulowania należności wynikających ze wspomnianego powyżej nakazu zapłaty, do którego zmierzał pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego przez sformułowanie w apelacji wniosku o zastosowanie art. 46 § 1 k.k., jest również możliwe do osiągnięcia także przy nieuwzględnieniu jego środka zaskarżenia. Niewywiązywanie się (uchylanie się) przez P. F. od wykonania ciężącego na nim orzeczenia cywilnego, jako postać rażącego naruszenia porządku prawnego, może stanowić przesłankę zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec niego z warunkowym zawieszeniem. Mylne jest więc zapatrywanie apelującego, jakoby brak orzeczenia o środku karnym w postaci obowiązku naprawienia szkody, powodował niemożność kontroli okresu próby oskarżonego (w aspekcie spłacania zadłużenia względem oskarżyciela posiłkowego A. W.) i pozostawiał go w poczuciu bezkarności (por. wyrok SA w Krakowie z dnia 21 października 2015 r., sygn. akt II Aka 205/15).

Uwzględniając wszystkie powyższe rozważania oraz fakt, iż Sąd Okręgowy nie znalazł okoliczności, które powinien brać pod uwagę z urzędu, co pozwalałoby na wyrokowanie poza granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów zawartych w apelacji, orzeczono jak na wstępie.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. obciążając nimi oskarżyciela posiłkowego w całości. Stosownie zaś do dyspozycji art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w

sprawach karnych (tj. Dz. U. z 1983 r., Nr 49 poz. 223 z późn. zm.) wymierzono mu opłatę za postępowanie odwoławcze w minimalnej wysokości 60 złotych (punkt II wyroku).

Dorota Maciejewska-Papież Jarosław Komorowski Jerzy Andrzejewski